VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2020/1627

z 3. novembra 2020,

o mimoriadnych opatreniach na tretie referenčné obdobie (2020 – 2024) systému výkonnosti a spoplatňovania v rámci jednotného európskeho neba v dôsledku pandémie COVID-19

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba (rámcové nariadenie) ([1]), a najmä na jeho článok 11 ods. 6,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004 o poskytovaní letových navigačných služieb v jednotnom európskom nebi (nariadenie o poskytovaní služieb) ([2]), a najmä na jeho článok 15 ods. 4,

keďže:

(1) Vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2019/317 ([3]) sa stanovujú podrobné pravidlá a postupy vykonávania systému výkonnosti a spoplatňovania vrátane výkonnosti leteckých navigačných služieb a sieťových funkcií, ako aj stanovovania, ukladania a vynucovania odplát za letecké navigačné služby pre používateľov vzdušného priestoru.

(2) Pandémia COVID-19 viedla k prudkému poklesu letovej prevádzky v dôsledku značného poklesu dopytu a priamych opatrení, ktoré prijali členské štáty aj tretie krajiny na zabránenie šíreniu tohto ochorenia. Mimoriadne okolnosti spôsobené pandémiou COVID-19 majú značný vplyv na súčasné procesy a opatrenia týkajúce sa vykonávania systému výkonnosti a spoplatňovania v treťom referenčnom období 2020 – 2024 vrátane stanovenia cieľov výkonnosti a jednotkových sadzieb, ako aj uplatňovania systémov stimulov a mechanizmov zdieľania rizika. Nastala tak mimoriadna situácia, ktorú treba riešiť špecifickými dočasnými opatreniami.

(3) Členské štáty predložili Komisii k 1. októbru 2019 svoje návrhy plánov výkonnosti na tretie referenčné obdobie a k 21. novembru 2019 aj následné aktualizované návrhy plánov výkonnosti. Komisia podľa článku 11 ods. 3 nariadenia (ES) č. 549/2004 posúdila súlad týchto návrhov plánov výkonnosti s celoúnijnými cieľmi výkonnosti stanovenými vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2019/903 ([4]). Návrhy plánov výkonnosti aj celoúnijné ciele výkonnosti však boli vypracované pred vypuknutím pandémie COVID-19, a preto sa v nich neberú do úvahy podstatne zmenené okolnosti v leteckej doprave, ktoré sú dôsledkom pandémie.

(4) Vzhľadom na významný a bezprecedentný vplyv pandémie COVID-19 na sektor letectva, a najmä na poskytovanie leteckých navigačných služieb, by sa na účely tretieho referenčného obdobia mali uplatňovať určité pravidlá odchyľujúce sa od vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317. Na uvedené referenčné obdobie by sa malo uplatňovať vykonávacie nariadenie (EÚ) 2019/317, pokiaľ sa v tomto nariadení výslovne nestanovuje inak. Podobne by toto nariadenie nemalo mať vplyv na úpravy jednotkových sadzieb pochádzajúcich z druhého referenčného obdobia a založených na vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 391/2013 ([5]).

(5) Vzhľadom na neistotu vo vývoji letovej prevádzky po vypuknutí pandémie COVID-19 zatiaľ nie sú k dispozícii dostatočne spoľahlivé prognózy letovej prevádzky na obdobie do roku 2024. Preto treba určiť osobitné pravidlá na stanovenie revidovaných celoúnijných cieľov výkonnosti na tretie referenčné obdobie, aby sa aj naďalej zabezpečilo vykonávanie tohto referenčného obdobia. Boli dané ubezpečenia v súvislosti s uverejnením aktualizovanej prognózy útvaru STATFOR týkajúcej sa leteckej prevádzky na tretie referenčné obdobie, a to začiatkom novembra 2020. Táto prognóza leteckej prevádzky poskytne základ na začatie revízie celoúnijných cieľov výkonnosti na tretie

([1]) Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 10.
([3]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/317 z 11. februára 2019, ktorým sa stanovuje systém výkonnosti a spoplatňovania v jednotnom európskom nebi a ktorým sa zrušujú vykonávacie nariadenia (EÚ) č. 390/2013 a (EÚ) č. 391/2013 (Ú. v. EÚ L 56, 25.2.2019, s. 1).
([4]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/903 z 29. mája 2019, ktorým sa stanovujú celoúnijné ciele výkonnosti pre sieť manažmentu letovej prevádzky na tretie referenčné obdobie, ktoré sa začína 1. januára 2020 a končí 31. decembra 2024 (Ú. v. EÚ L 144, 3.6.2019, s. 49).
([5]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 391/2013 z 3. mája 2013, ktorým sa stanovuje spoločný systém spoplatňovania leteckých navigačných služieb (Ú. v. EÚ L 128, 9.5.2013, s. 31).

referenčné obdobie. Vzhľadom na časové obmedzenia by stanovenie týchto revidovaných cieľov nemalo výnimočne podliehať všetkým postupom a lehotám stanoveným v článku 9 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317. S cieľom umožniť Komisii stanoviť revidované ciele by národné dozorné orgány mali do 15. decembra 2020 Komisii poskytnúť počiatočné údaje o nákladoch a informácie o prognózach letovej prevádzky na príslušné kalendárne roky ako vstupné údaje na stanovenie revidovaných celoúnijných cieľov výkonnosti na tretie referenčné obdobie. Komisia by mala prijať revidované celoúnijné ciele výkonnosti na tretie referenčné obdobie najneskôr 1. mája 2021.

(6) Keď Komisia stanoví revidované celoúnijné ciele výkonnosti na tretie referenčné obdobie, členské štáty by mali vypracovať plány výkonnosti s revidovanými cieľmi výkonnosti na tretie referenčné obdobie. Proces stanovenia cieľov výkonnosti na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni funkčného bloku vzdušného priestoru by sa mal dokončiť až po prijatí revidovaných celoúnijných cieľov výkonnosti. Mala by sa preto stanoviť nová lehota na predkladanie návrhov plánov výkonnosti.

(7) Vzhľadom na to, že okolnosti spôsobené pandémiou COVID-19 viedli k nevyhnutnému oneskoreniu v postupoch týkajúcich sa vypracúvania, posudzovania a prijímania plánov výkonnosti a so zreteľom na kritériá stanovené v článku 11 nariadenia (ES) č. 549/2004 by ciele výkonnosti v oblasti nákladovej efektívnosti obsiahnuté v konečnej verzii plánov výkonnosti mali mať spätnú účinnosť od začiatku referenčného obdobia v súlade s článkom 17 ods. 2 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317. Mali by však mať účinky až prostredníctvom úprav jednotkových sadzieb v nasledujúcich kalendárnych rokoch.

(8) Manažér siete predložil Komisii v septembri 2019 návrh plánu výkonnosti siete na tretie referenčné obdobie v súlade s článkom 19 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317. Komisia plán výkonnosti siete posúdila v súlade s článkom 19 ods. 2 uvedeného nariadenia. V dôsledku podstatnej zmeny okolností spôsobenej vplyvom pandémie COVID-19, ku ktorej došlo po predložení návrhu plánu výkonnosti siete, by mal manažér siete vypracovať a predložiť Komisii na posúdenie nový návrh plánu výkonnosti siete. Mala by sa preto stanoviť aj lehota na predloženie tohto plánu.

(9) Očakáva sa, že revidovanými stanovenými nákladmi spoločne na kalendárne roky 2020 a 2021 sa vyjadrí dodatočná neistota a náležite sa nimi zohľadní nižší objem dopravy spôsobený okolnosťami pandémie COVID-19.

(10) Na zmiernenie závažného vplyvu pandémie COVID-19 na používateľov vzdušného priestoru počas tretieho referenčného obdobia treba uplatňovať osobitné ustanovenia na účely kalendárnych rokov 2020 a 2021, pokiaľ ide o revíziu cieľov výkonnosti v kľúčovej oblasti výkonnosti zameranej na nákladovú efektívnosť na celoúnijnej a miestnej úrovni, implementáciu systémov stimulov a mechanizmov zdieľania rizika, ako aj úpravu jednotkových sadzieb na základe týchto dvoch kalendárnych rokov.

(11) Na zabezpečenie riadneho uplatňovania systému výkonnosti a spoplatňovania v treťom referenčnom období a vzhľadom na výhľadový charakter stanovovania cieľov výkonnosti by sa revízia celoúnijných cieľov výkonnosti v oblasti nákladovej efektívnosti na úrovni Únie a na miestnej úrovni mala vzťahovať na stanovené náklady v kalendárnych rokoch 2020 a 2021 ako na jedno obdobie. Pri stanovovaní týchto revidovaných cieľov nákladovej efektívnosti na úrovni Únie a na miestnej úrovni by sa mali náležite zohľadniť skutočné náklady poskytovateľov leteckých navigačných služieb a členských štátov.

(12) Pravidlá upravujúce dôsledky neskorého prijatia plánov výkonnosti stanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2019/317 by sa mali upraviť tak, aby sa zmiernil závažný nepriaznivý finančný vplyv, ktorý by inak tieto mechanizmy mali na používateľov vzdušného priestoru, a aby sa zabránilo nadmernej volatilite jednotkových sadzieb počas tretieho referenčného obdobia. Na tento účel by sa zodpovedajúce úpravy jednotkových sadzieb mali výnimočne rozložiť na obdobie piatich kalendárnych rokov. Národné dozorné orgány by mali mať možnosť predĺžiť toto obdobie v prípade potreby na sedem kalendárnych rokov, aby sa zabránilo neprimeranému vplyvu prenesených hodnôt na jednotkové sadzby účtované používateľom vzdušného priestoru.

(13) Členské štáty môžu prijať dodatočné opatrenia na vyváženie vplyvu pandémie COVID-19 na úroveň odplát za letecké navigačné služby počas tretieho referenčného obdobia, a to uplatnením článku 29 ods. 6 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317.

(14) S cieľom odbremeniť národné dozorné orgány a Komisiu pri plnení ich úloh v oblasti monitorovania by poskytovatelia leteckých navigačných služieb mali byť povinní predložiť týmto orgánom do 15. decembra 2020 správu o opatreniach, ktoré zaviedli na riešenie finančného a prevádzkového vplyvu pandémie COVID-19 na svoje činnosti.

(15) Mimoriadne ustanovenia by sa mali uplatňovať okamžite, aby Komisia a členské štáty mohli urýchlene prijať vhodné opatrenia, pokiaľ ide o proces stanovenia cieľov výkonnosti na tretie referenčné obdobie a zmiernenie finančného vplyvu krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 na používateľov vzdušného priestoru. Toto nariadenie by malo z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

(16) Výbor pre jednotné nebo nevydal stanovisko. Prijatie vykonávacieho aktu sa považovalo za nevyhnutné, a preto predseda predložil návrh vykonávacieho aktu odvolaciemu výboru na ďalšie prerokovanie. Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom odvolacieho výboru,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením sa stanovujú mimoriadne opatrenia, ktoré sa majú uplatňovať na tretie referenčné obdobie systému výkonnosti a spoplatňovania v rámci jednotného európskeho neba uvedené v článku 7 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317. Uplatňujú sa pravidlá stanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2019/317, pokiaľ sa v tomto nariadení výslovne nestanovuje inak.

Článok 2

Stanovenie revidovaných celoúnijných cieľov výkonnosti na tretie referenčné obdobie

1. Odchylne od článku 9 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 Komisia stanoví do 1. mája 2021 revidované celoúnijné ciele výkonnosti na tretie referenčné obdobie.

2. Odchylne od článku 9 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 poskytnú národné dozorné orgány Komisii do 15. decembra 2020 počiatočné údaje o nákladoch a informácie o prognózach leteckej prevádzky týkajúce sa tretieho referenčného obdobia ako vstupné informácie na stanovenie revidovaných celoúnijných cieľov výkonnosti.

3. Požiadavky stanovené v článku 9 ods. 2 prvom pododseku vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa neuplatňujú na prípravu revidovaných celoúnijných cieľov výkonnosti na tretie referenčné obdobie uvedených v odseku 1. Konzultácie uvedené v článku 9 ods. 2 druhom pododseku vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa odchylne od tohto ustanovenia vzťahujú na návrh revidovaných celoúnijných hodnôt cieľov výkonnosti.

4. Odchylne od článku 8 ods. 1 a článku 9 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 zahŕňajú revidované celoúnijné ciele výkonnosti na tretie referenčné obdobie uvedené v odseku 1 okrem cieľov výkonnosti pre kľúčové ukazovatele výkonnosti vymedzené v oddiele 1 prílohy I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/317 aj ciele výkonnosti pre kľúčový ukazovateľ výkonnosti zmenený v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia.

Článok 3

Predloženie a posúdenie návrhov plánov výkonnosti

1. Odchylne od článku 12 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 členské štáty do 1. októbra 2021 pripravia a Komisii predložia návrhy plánov výkonnosti vypracované v súlade s článkom 10 uvedeného vykonávacieho nariadenia a obsahujúce revidované ciele výkonnosti, ktorými sa zabezpečí súlad s revidovanými celoúnijnými cieľmi výkonnosti uvedenými v článku 2 tohto nariadenia.

2. Odchylne od článku 8 ods. 2 a článku 10 ods. 2 písm. a) vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 zahŕňajú návrhy plánov výkonnosti uvedené v odseku 1 okrem cieľov výkonnosti pre kľúčové ukazovatele výkonnosti vymedzené v oddiele 2 prílohy I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/317 aj ciele výkonnosti pre kľúčový ukazovateľ výkonnosti zmenený v článku 4 ods. 2 tohto nariadenia.

3. Odchylne od článku 11 ods. 1 písm. b) a článku 11 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa na systémy stimulov týkajúce sa cieľov výkonnosti v kľúčovej oblasti výkonnosti zameranej na kapacitu uvedené v článku 11 ods. 3 uvedeného vykonávacieho nariadenia vzťahujú v súvislosti s tretím referenčným obdobím tieto požiadavky:

a) systémy stimulov sa vzťahujú len na kalendárne roky 2022 až 2024. Členské štáty zohľadnia toto skrátené obdobie systémov stimulov vo svojich návrhoch plánov výkonnosti uvedených v odseku 1;

b) systémy stimulov majú finančné účinky vo forme prenesených hodnôt a následných úprav jednotkových sadzieb až od prvého roku po prijatí plánu výkonnosti.

4. Pokiaľ ide o kľúčovú oblasť výkonnosti zameranú na nákladovú efektívnosť, ciele výkonnosti uvedené v konečných plánoch výkonnosti na tretie referenčné obdobie, ktoré členské štáty prijali podľa článku 16 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317, sa uplatňujú so spätnou účinnosťou od začiatku referenčného obdobia v súlade s článkom 17 ods. 2 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317.

5. Odchylne od článku 19 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/317 predloží manažér siete najneskôr 1. októbra 2021 na posúdenie Komisii revidovaný návrh plánu výkonnosti siete na tretie referenčné obdobie.

Článok 4

Výnimky týkajúce sa kľúčových ukazovateľov výkonnosti na tretie referenčné obdobie

1. Odchylne od oddielu 1 bodu 4.1 písm. a) a b) prílohy I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/317 sa kľúčový ukazovateľ výkonnosti v súvislosti s medziročnou zmenou priemerných celoúnijných „stanovených jednotkových nákladov“ (DUC) na traťové letecké navigačné služby, pokiaľ ide o kalendárne roky 2020 a 2021, vymedzuje ako kombinovaná hodnota za tieto dva roky vyjadrená ako percentuálna zmena voči celoúnijnej východiskovej hodnote uvedenej v článku 9 ods. 4 písm. a) vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317. Na tento účel sa jednotné priemerné celoúnijné DUC za kalendárne roky 2020 a 2021 vypočítajú ako pomer medzi celkovými traťovými stanovenými nákladmi na úrovni Únie za tieto dva kalendárne roky a celkovým počtom traťových jednotiek služieb na úrovni Únie za tieto dva kalendárne roky.

2. Odchylne od oddielu 2 bodu 4.1 písm. a) bodu i) a iii) prílohy I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/317 sa kľúčový ukazovateľ výkonnosti týkajúci sa stanovených jednotkových nákladov na traťové letecké navigačné služby na miestnej úrovni v kalendárnych rokoch 2020 a 2021 vymedzuje ako kombinovaná hodnota za tieto dva roky. Na tento účel sa jednotné priemerné DUC za kalendárne roky 2020 a 2021 vypočítajú ako pomer medzi celkovými traťovými stanovenými nákladmi za tieto dva kalendárne roky a celkovým počtom traťových jednotiek služieb za tieto dva kalendárne roky vzhľadom na príslušnú zónu spoplatňovania.

Článok 5

Výnimky týkajúce sa výpočtu a stanovenia jednotkových sadzieb a súvisiacich úprav

1. Pokiaľ ide o kalendárne roky 2020 a 2021, úpravy jednotkových sadzieb podľa článku 27 ods. 2 až 5 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa vypočítajú na základe príslušných celkových stanovených nákladov za tieto dva roky a celkovej straty príjmov alebo celkových dodatočných príjmov vyplývajúcich z rozdielu medzi prognózou jednotiek služieb v pláne výkonnosti a skutočne zaznamenanými jednotkami služieb za tieto dva roky. Tieto dva roky sa označujú ako jedno obdobie a nahrádza sa ním obdobie uvedené v daných ustanoveniach ako „rok n“. Bez toho, aby bol dotknutý článok 29 ods. 5 druhý pododsek posledná veta vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317, úpravy jednotkových sadzieb sa vykonajú v kalendárnych rokoch 2023 a 2024.

2. Pokiaľ ide o kalendárne roky 2020 a 2021, úpravy jednotkových sadzieb podľa článku 27 ods. 8 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa vypočítajú na základe príslušných celkových stanovených nákladov za tieto dva roky a celkovej straty príjmov alebo celkových dodatočných príjmov vyplývajúcich z rozdielu medzi prognózou jednotiek služieb v pláne výkonnosti a skutočne zaznamenanými jednotkami služieb za tieto dva roky. Tieto dva roky sa označujú ako jedno obdobie a nahrádza sa ním obdobie uvedené v daných ustanoveniach ako „rok n“. Bez toho, aby bol dotknutý článok 29 ods. 5 druhý pododsek posledná veta vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317, úpravy jednotkových sadzieb sa vykonajú v kalendárnych rokoch 2023 a 2024.

3. Pokiaľ ide o kalendárne roky 2020 a 2021, zníženia alebo zvýšenia jednotkových sadzieb podľa článku 28 ods. 4 až 6 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa vypočítajú na základe príslušných celkových stanovených nákladov a príslušných celkových skutočných nákladov za tieto dva roky. Tieto dva roky sa označujú ako jedno obdobie a nahrádza sa ním obdobie kalendárneho roka uvedené v daných ustanoveniach. Bez toho, aby bol dotknutý článok 29 ods. 5 druhý pododsek posledná veta vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317, zníženia alebo zvýšenia jednotkových sadzieb, ktoré sa majú uplatňovať v roku n+2, sa vykonajú v kalendárnom roku 2023.

4. Pokiaľ ide o tretie referenčné obdobie, úpravy sa v súlade s článkom 29 ods. 5 druhým pododsekom vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 vypočítajú na základe návrhov plánov výkonnosti relevantných pre stanovenie jednotkových sadzieb podľa článku 17 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317.

Odchylne od článku 29 ods. 5 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 sa tieto úpravy rozvrhnú rovnomerne na päť kalendárnych rokov počnúc rokom nasledujúcim po roku, v ktorom bol prijatý plán výkonnosti.

5. Národný dozorný orgán môže rozhodnúť o predĺžení obdobia uvedeného v odseku 4 na maximálne sedem kalendárnych rokov, ak je to nevyhnutné, aby sa zabránilo neprimeranému vplyvu prenesených hodnôt na jednotkové sadzby účtované používateľom vzdušného priestoru.

Článok 6

Dodatočné podávanie správ a monitorovanie

1. Okrem povinností stanovených v článkoch 4 a 36 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317 predložia poskytovatelia leteckých navigačných služieb národnému dozornému orgánu do 15. decembra 2020 správu, v ktorej podrobne uvedú opatrenia zavedené na riešenie finančného a prevádzkového vplyvu pandémie COVID-19 na svoje činnosti. Správu po jej doručení zašle národný dozorný orgán Komisii.

2. Národné dozorné orgány a Komisia môžu použiť informácie obsiahnuté v správe uvedenej v odseku 1 na účely monitorovania úloh špecifikovaných v článku 37 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/317.

Článok 7

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 3. novembra 2020

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN